

Z ostatniej ławki

W tym numerze:

- tradycje Nowego Roku
- recenzje teatralne
- sprawozdanie z Sejmu i Centrum Nauki Kopernik
- Dzień Bajki
- młodzieżowe słowa roku
- kącik malucha
- przepisy kulinarne

Witamy Was w kolejnym numerze i zarazem pierwszym nowego roku 2025. Za nami święta, wystawianie ocen i zakończenie semestru, tak więc pomimo zimowej aury gorący czas☺) W tym numerze relacje ze spektakli teatralnych i wycieczek, w których uczestniczyliśmy, przepisy kulinarne, a także wiele innych ciekawostek z życia nastolatków. Niedługo ferie, życzymy udanego wypoczynku!

NOWY ROK

Nowy Rok – międzynarodowe święto przypadające 1 stycznia każdego roku (w kalendarzu gregoriańskim), w Polsce jest to dzień wolny od pracy. W powszechnie przyjętym zwyczaju obchodzenie święta należy rozpocząć od otworzenia butelki szampana o północy z dnia 31 grudnia na 1 stycznia następnego roku.

Nowy Rok to *dzień wolny od pracy*, co gwarantuje obecnie obowiązująca ustawa. 1-go stycznia obchodzone jest także nakazane święto kościelne Świętej Bożej Rodzicielki Maryi. Dlaczego koniec roku obchodzimy właśnie imieniem Sylwestra? Historia wiąże się z papieżem, który na swoje stanowisko został obrany w 314 r. n.e. i przybrał imię Sylwester I. Miał on być wyjątkowo cnotliwym oraz pobożnym człowiekiem, a swoją władzę sprawował aż do śmierci. Nowy Rok jest dniem, w którym dokonujemy podsumowań i snujemy planów na przyszłość. O ile oczywiście będziemy mieli na to dość sił, wszak po sylwestrowej nocy mamy prawo być zmęczeni. Jest jednym z najbardziej obchodzonych świąt w Stanach Zjednoczonych, zaraz za Świętem Dziękczynienia i Bożym Narodzeniem, i niemal tak popularnym jak Halloween. Dane CivicScience pokazują, że 59% dorosłych Amerykanów twierdzi, że zazwyczaj świętuje Nowy Rok. W szczególności mniej więcej taki sam odsetek planuje świętować Sylwestra w tym roku.

Lila Adamus i Zosia Raj

W Nowym Roku krótkie podsumowanie i przypomnienie wydarzeń ubiegłego roku. Nasza niesamowita Zielona Szkoła:

Zamek krzyżacki w Malborku bardzo się on spodobał, a jego historia okazała się fascynująca. Kolejnym przystankiem była Gdynia, Muzeum Emigracji, port. W Muzeum Emigracji przewodnik oprowadził nas po wystawie i wytłumaczył nam dlaczego nasi rodacy emigrowali z kraju. Muzeum zabrało nas w niezwykłą podróż w czasie. Bardzo ciekawie, nowocześnie i interaktywnie poznaliśmy historię i losy naszych przodków. Zdecydowanie polecam Wam odwiedzić to miejsce. Udaliśmy się do Sopotu i poszliśmy na jedną z najstarszych atrakcji miasta- molo. Ma ono aż 511 metrów długości i 10 metrów szerokości. Spacerowaliśmy i cieszyliśmy się widokiem i szumem morza. Zrobiliśmy też zakupy na głównej ulicy miasta przy słynnym Grand Hotelu.

Byliśmy też we Fromborku, czyli mieście związanym z Mikołajem Kopernikiem- słynnym uczonym, astronomem i twórcą teorii heliocentrycznej. Zwiedziliśmy katedrę, która świadczy o geniuszu budowniczych. Następnie poszliśmy na spacer po starym mieście podziwiając architekturę miasta. pojechaliśmy także obejrzeć monumentalny przekop Mierzei Wiślanej. Ostatnim punktem wycieczki był Gdańsk. Zwiedzaliśmy Długi Targ, Dwór Artusa, fontannę Neptuna oraz Bazylikę Mariacką. Wszystkie te historyczne miejsca zachwyciły nasz pięknem. Miasto tętniło życiem, było pełne turystów, wesołe i hałaśliwe.

Natalia Cieciora

Dziadek do orzechów

Postać dziadka do orzechów narodziła w 1816 roku, a jej twórcą jest niemiecki autor E.T.A. Hoffmann. Napisał baśń o dziewczynce, która dostaje w prezencie bożonarodzeniowym figurkę dziadka do orzechów budzącej się nocą do życia. Co ma wspólnego dziadek do orzechów ze świętami? Od tamtej pory dziadek do orzechów na święta symbolizuje ochronę przed złymi duchami oraz niebezpieczeństwem, a także jest jedną z najczęściej kupowanych zabawek. Dziadek do orzechów jest jednym z najpopularniejszych baletów Czajkowskiego wystawianych właśnie w okresie Bożego Narodzenia w teatrach. Przepiękna dekoracja, bajkowy klimat. Spektakl, w którym tańczą i występują także dzieci. Prawdziwa uczta duchowa.

Ola Talko

Chiński Nowy Rok

Najważniejsze święto w kalendarzu chińskim, przypadające zmiennie pomiędzy 21 stycznia, a 20 lutego. Zapożyczyły je również zamieszkujące w Chinach mniejszości narodowe.

Dekoracje noworoczne w
londyńskim Chinatown

Chiński Nowy Rok w
Manchesterze

Ostateczny kształt Święta Wiosny ukształtował się na początku naszej ery w wyniku złączenia się kilku świąt. Tradycyjnie trwa ono piętnaście dni i kończy się Świętem Latarni. Do dziś pozostało najważniejszym

świętem, pomimo wprowadzenia w 1912 roku w Chinach kalendarza gregoriańskiego. W Chińskiej Republice Ludowej pierwsze 3 dni chińskiego Nowego Roku są dniami wolnymi od pracy.

Noworoczny targ w Singapurze

Przygotowania do Święta Wiosny rozpoczynają się już na początku ostatniego miesiąca starego roku. W ósmy dzień tego miesiąca cała rodzina przystępuje do generalnych porządków w domu, celem wygnania zeń złych duchów. Tego dnia spożywa się tradycyjnie słodką zupę ryżową zwaną laba. 23 dnia ostatniego miesiąca roku uroczyście żegna się domowego boga kuchni, który odchodzi zdać coroczny raport przed Nefrytowym Cesarzem. Wieczorem urządzana jest suła wieczerza złożona ze słodkich dań, a usta posążku boga kuchni smaruje się miodem. Następnego dnia rozpoczynają się właściwe przygotowania do święta – zakupy, przygotowywanie prezentów, a także oklejanie drzwi wejściowych obrazkami noworocznymi nianhua. W dobrym zwyczaju jest oddać w tych dniach długi.

Najważniejszym dniem jest wigilia Nowego Roku. Od rana cała rodzina bierze udział w przygotowywaniu posiłków. Głównym daniem są pierożki jiaozi. W przeciwieństwie do Europejczyków Chińczycy spędzają Nowy Rok w domu i w gronie rodzinnym. W tym dniu wręcza się sobie nawzajem prezenty. Zazwyczaj są to świeże owoce, owoce w cukrze, ciastka, cukierki lub koperty z pieniędzmi. O zmroku na ulicach odbywają się pokazy sztucznych ogni i wybuchy petard. Następnie tradycyjnie składa się ofiarę na domowym ołtarzyku poświęconym przodkom i zasiada do wspólnej wieczerzy, do której tradycyjnie spożywa się grzane wino lub wódkę. Rodzina spędza czas przy stole do rana, rozmawiając i grając w różne gry (np. karty, mahjong).

Tradycyjny noworoczny korowód ze smokiem

O świcie Nowego Roku gospodarz domu zdejmuje znad drzwi obrazki nianhua. W tym dniu ponownie składa się ofiary przodkom, a następnie odbywa się wspólne świętowanie na ulicach miasta, gdzie w towarzystwie muzyki i eksplozji petard oraz fajerwerków odbywają się tradycyjne tańce lwów. Kulminacyjnym elementem świętowania jest korowód kilkudziesięciu osób niosących wyobrażenie smoka. Zabawy uliczne trwają do późnych godzin nocnych.

W następnych dniach ulice miast pustoszeją a większość sklepów i urzędów jest zamknięte, gdyż Chińczycy tradycyjnie udają się w podróż do krewnych. Po dwóch tygodniach obchody Nowego Roku kończy Święto Latarni.

Zosia Raj i Ola Kafar

Pory roku

Zima

21 grudnia 2024 – 20 marca 2025

Jedna z czterech pór roku. Charakteryzuje się najniższymi temperaturami powietrza. Podczas zimy astronomicznej dzienna pora dnia jest krótsza od pory nocnej, jednak z każdą kolejną dobą dnia przybywa, a nocy ubywa.

Za zimę klimatyczną przyjmuje się okres roku, w którym średnia dobową temperatura powietrza spada poniżej 0 °C. Zasadniczo zimę poprzedza jesień, jednak pomiędzy tymi okresami znajduje się klimatyczny etap przejściowy – przedzimie. Podobnie zimę od wiosny oddziela przedwiośnie. Dla półkuli południowej wszystkie opisane daty i zjawiska są przesunięte o pół roku. Za miesiące zimowe na półkuli północnej uznaje się grudzień, styczeń i luty, a na południowej czerwiec, lipiec i sierpień.

Rośliny

Większość roślin zimuje w formie nasion lub podziemnych kłacz, cebul i bulw. Na powierzchni pozostają tylko bezlistne krzewy i drzewa liściaste oraz zimozielone krzewy i drzewa iglaste. Śnieg pokrywający drzewa chroni je przed przemarzaniem, a szadź jest zjawiskiem występującym tylko w zimie, gdy jest mgła i mróz.

Zwierzęta

Zwierzęta bezkręgowce i kręgowce zmiennocieplne pozostają w ukryciu przez całą zimę. Tylko ptaki i niektóre ssaki są aktywne niezależnie od temperatury otoczenia. Ryby przeżywają zimę w wodzie pod lodem pod warunkiem, że przez przeręble odbywać się będzie jej przewietrzanie.

Święta związane z zimą

Boże Narodzenie

W religii chrześcijańskiej święto upamiętniające narodziny Jezusa Chrystusa. Jest to stała uroczystość liturgiczna przypadająca na 25 grudnia. Świętom Bożego Narodzenia towarzyszy zwyczaj ubierania choinki, który pojawił się w Polsce około 100 lat temu. Tradycyjnie drzewko ozdabia się w wigilię.

Wigilia Nowego Roku i Nowy Rok

Święto pożegnania starego i powitania Nowego Roku narodziło się na przełomie XIX i XX wieku. Początkowo obchodzono je tylko w bogatszych warstwach społeczeństwa, stopniowo zwyczaj rozpowszechniał się na szerszą skalę. Na początku XX wieku pojawiły się lokalne zwyczaje przeżywania nocy sylwestrowych. Zwyczaj rozpoczynania nowego roku od pierwszego dnia stycznia wprowadził Gajusz Juliusz Cezar. Wiele języków, w tym angielski i niemiecki przejęły właśnie od Janusa nazwę miesiąca styczeń (*January*). Jare Święto-przypada na koniec zimy, podczas niego praktykowany jest zwyczaj topienia Marzanny.

Zabawy związane ze śniegiem i lodem

- jazda na sankach
- lepienie bałwana

- narciarstwo
- rzucanie śnieżkami
- snowboarding
- bobsleje
- łyżwiarstwo
- wędkarstwo podlodowe
- morsowanie
- hokej na lodzie
- curling
- ice speedway

Wiosna

czwartek, 20 marca 2025 – sobota, 21 czerwca 2025

Jedna z czterech pór roku w przyrodzie klimatu umiarkowanego. Charakteryzuje się umiarkowanymi temperaturami powietrza z rosnącą średnią dobową oraz umiarkowaną ilością opadu atmosferycznego. Wiosna astronomiczna rozpoczyna się w momencie równonocy wiosennej i trwa do momentu przesilenia letniego, co w przybliżeniu oznacza na półkuli północnej okres pomiędzy 21 marca a 22 czerwca (na półkuli południowej między 23 września a 22 grudnia); czasami daty te wypadają dzień wcześniej lub dzień później, a w roku przestępnym mogą być dodatkowo cofnięte o jeden dzień. Podczas wiosny astronomicznej dzienna pora dnia jest dłuższa od pory nocnej, a ponadto z każdą kolejną dobą dzień jest dłuższy, noc krótsza, aż do przesilenia letniego, od tego dnia dni stają się krótsze, a noce dłuższe. Temperatura powietrza wiosną rzadko spada poniżej 0 °C. Za wiosnę klimatyczną przyjmuje się okres roku, w którym średnie dobowe temperatury powietrza wahają się pomiędzy 5 a 15°C. Zasadniczo wiosnę poprzedza zima, jednak pomiędzy tymi okresami znajduje się klimatyczny etap przejściowy – przedwiośnie. Za początek wiosny fenologicznej przyjmuje się początek wegetacji oraz kwitnienie przebiśniegów i krokusów. W zależności od kontynentu i strefy klimatycznej, pory roku zmieniają się wcześniej, bądź później i trwają dłużej, bądź krócej. Dla półkuli południowej wszystkie opisane daty i zjawiska są przesunięte o pół roku. Za miesiące wiosenne na półkuli

północnej uznaje się marzec, kwiecień i maj, a na południowej wrzesień, październik i listopad.

Kultura symboliczna

Mezopotamia

W starożytnej Mezopotamii obchodzono uroczystości związane ze zbiorem zbóż. Święto to nosiło nazwę Akitu. Uroczystości noworoczne obchodzono w większości miast starożytnej Mezopotamii. Gdy pomiędzy sobą stanęli Marduk i Aszur *akitu* zyskało nowe znaczenie jako święto narodowe, obchodzone na początku roku w stolicy z udziałem króla, oraz elit dworskich i kapłańskich.

Iran

Nouruz to tradycyjne irańskie święto nowego roku, obchodzone w dniu równonocy wiosennej, od 2010 obchodzone na arenie międzynarodowej. Nazwa święta pochodzi z języka staroperskiego od słów *nava* (nowy) i *rəzaŋh* (dzień), i zachowuje swoje znaczenie również we współczesnym języku perskim.

Polska

W religii chrześcijańskiej wiosną obchodzone są uroczystości Wielkiejnocy, która jest najważniejszym świętem tego wyznania. Uroczystości wielkanocne poprzedza Wielki Tydzień. Ostatnie trzy doby tego tygodnia: Wielki Czwartek(wieczór), Wielki Piątek, Wielka Sobota i Niedziela Zmartwychwstania znane są jako Triduum Paschalne (*Triduum Paschale*). Z obchodami świąt wielkanocnych związanych jest wiele zwyczajów ludowych. Przetrwały one do współczesności w formie szczątkowej, jak na przykład pożegnanie zimy polegające na rytualnym spaleniu bądź utopieniu kukły symbolizującej Marzannę – boginię zimy i śmierci. Wspólne spożywanie malowanych jajek (pisanek), również pochodzące jeszcze z tego okresu, z czasem stało się częścią obchodów wielkanocnych. W rodzimowierstwie słowiańskim nadejście wiosny celebruje święto Jarych Godów, przypadające na wiosenną równonoc. W wierzeniach rodzimowierców jest to czas, gdy bóg Jaryło pokonuje boga Welesa, a wyznawcy wykonują zabiegi mające zapewnić płodność ziemi.

1 maja obchodzone jest Święto Pracy, obchodzone od 1890. Święto mające na celu podkreślenia pracy ludzkiej, upamiętnia je pochod

pierwszomajowy. W Polsce od 1950 jest świętem państwowym, wolnym od pracy.

3 maja obchodzone jest w Polsce Święto Narodowe Trzeciego Maja, ustanowione w 1919, oraz ponownie w 1990 w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Obchodzona jest również majówka.

Zwierzęta

Wiosną wszystkie organizmy zwiększają swoją aktywność po zimowym uśpieniu. Zwierzęta rozpoczynają rozmnażanie. W każdym środowisku sieć pokarmowa jest bardziej skomplikowana niż zimą. Świat zwierząt przechodzi okres budzenia się do życia, a następnie rozpoczyna się pierwsza faza okresu rozmnażania, czyli dobieranie się w pary i zapłodnienie u zwierząt. Niektóre ptaki powracają z cieplejszych stref klimatycznych.

Rośliny

Gdy dni stają się coraz dłuższe, a odczuwalna temperatura powietrza wzrasta, rośliny budzą się, wypuszczają liście bądź zakwitają. Na drzewach pojawiają się liście, np. na Mazowszu najwcześniej około 24 marca, a najpóźniej w ostatniej dekadzie kwietnia

Lato

sobota, 21 czerwca 2025 – poniedziałek, 22 września 2025

Jedna z czterech podstawowych pór roku w przyrodzie. Charakteryzuje się najwyższymi temperaturami powietrza w skali roku. W świecie roślin jest to okres dojrzewania nasion i owoców, a w świecie zwierząt jest to okres wydawania na świat nowego pokolenia i przygotowania go do samodzielnego życia.

Lato astronomiczne rozpoczyna się w momencie przesilenia letniego i trwa do momentu równonocy jesiennej, co w przybliżeniu oznacza na półkuli północnej okres pomiędzy 21 czerwca a 23 września (czasami daty te wypadają dzień wcześniej lub dzień później, a w roku przestępnym mogą być dodatkowo cofnięte o jeden dzień). Podczas lata

astronomicznego dzienna pora dnia jest dłuższa od pory nocnej, jednak z każdą kolejną dobą dnia ubywa, a nocy przybywa – Słońce wschodzi coraz później i góruje na coraz mniejszych wysokościach ponad horyzontem.

Według kryterium termicznego za lato przyjmuje się okres roku, w którym średnie dobowe temperatury powietrza przekraczają 15 °C. Pomiedzy latem klimatycznym i sąsiednimi klimatycznymi porami roku nie ma etapów przejściowych, w przeciwieństwie do zimy poprzedzanej przedzimiem i następującym po niej przedwiośniem.

Dla półkuli południowej wszystkie opisane daty i zjawiska są przesunięte o pół roku. Za miesiące letnie na półkuli północnej uznaje się czerwiec, lipiec i sierpień, a na południowej grudzień, styczeń i luty.

Rośliny

Trwa kwitnienie roślin, a już pojawiają się nasiona i owoce. Pojawiają się pierwsze letnie owoce, np. poziomki, czereśnie, wiśnie. Późniejszą porą dojrzewają maliny, gruszki, jabłka – pojawienie się jabłek symbolizuje już ostatni okres lata i zbliżającą się jesień.

Zwierzęta

Trwa kwitnienie roślin, a już pojawiają się nasiona i owoce. Pojawiają się pierwsze letnie owoce, np. poziomki, czereśnie, wiśnie. Późniejszą porą dojrzewają maliny, gruszki, jabłka – pojawienie się jabłek symbolizuje już ostatni okres lata i zbliżającą się jesień.

Święta związane z latem

W czasie najkrótszej nocy w roku (z 21 na 22 czerwca) obchodzone jest święto związane z przesileniem letnim. W krajach anglosaskich pod nazwą Midsummer, w germańskich Mittsommerfest. W krajach słowiańskich zaś święto to jest nazywane Nocą Kupały.

W czasie tej nocy rozpalano ogniska, w których palono zioła. W trakcie zabaw odbywały się różnego rodzaju wróżby i tańce. Dziewczęta puszczały w nurty rzek wianki z zapalonymi świecami, które miały być wyławiane przez kawalerów, wieszcząc tym samym szybkie zamążpójście. Prawdopodobnie pozostałości dawnych wiosennych obrzędów magicznych kończących zaklinanie „dobrego początku”, nawiązujących do obrzędowości zadusznej i nadchodzącego urodzaju.

Midsommar w Szwecji

Natomiast w Szwecji obchodzone jest święto Midsommar, podczas którego tańczy się wokół Majowego Słupa.

Noc Świętojańska

Przystrojona palma w Lizbonie z okazji obchodów festa de São João
W Polsce Noc Kupały obchodzona jest w nocy z 23 na 24 czerwca (w wigilię św. Jana). Natomiast w innych krajach te święta są rozdzielone. W Brazylii obchodzona jest Festa Junina (Festa de São João).

W czasie Nocy Świętojańskiej również pali się ogniska.

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny

Latem w katolicyzmie obchodzone jest święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny znane w Polsce pod nazwą Święta Matki Boskiej Zielnej[6], ponieważ w czasie obrzędów związanych z tym świętem błogosławi się wiązanki kwiatów. Wierzono, że taki bukiet nabiera cudownych, leczniczych właściwości. Podczas powrotu z

kościół zostawiano go wśród upraw, gdzie miał przynieść szczęście w zbiorach, po czym, po kilku dniach, zabierano go do domu. Był przechowywany bardzo pieczołowicie, okadzano nim izbę, trzymano w miejscu, które było widoczne i dawało pewność, że moc bukietu będzie działała.

We Włoszech 15 sierpnia obchodzi się Ferragosto, które jest powiązane ze świętem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Dożynki

Dożynki to urządzone po żniwach święto rolników, będące ukoronowaniem ich całorocznego trudu. Dożynki nie kończą jednak cyklu prac na polu, jednak rozpoczynają krótki czas odpoczynku i radosnego świętowania.

Ilustracja przedstawiająca dożynki na ziemi sandomierskiej

Zwyczaje dożynkowe odnosiły się do pierwszego i ostatniego zebranego z pola snopu zboża. Rozpoczęcie żniw, nazywane zażynem, miały obrzędową oprawę. Pierwsze kłosy ścinał gospodarz, rozpoczynając tym samym pracę. Pierwszy snop nazywano *szczęściem* i był on zanoszony do domu. Natomiast ostatnie kłosy (zwane *przepiórkami*) zostawiano na polu. Zostawiano na niego najładniejsze kłosy i przystrajano polnymi kwiatami. Ziarno z tego snopa mieszano z ziarnem siewnym. W obrzędach dożynkowych brały udział przede wszystkim kobiety ze względu na ich dominującą rolę przy żęciu zbiorów sierpami. Po zakończeniu zbioru żniwiarze tworzyli wieniec dożynkowy, poświęcali go w kościele i zanosili gospodarzowi, który odwdzięczał się zaproszeniem ich na poczęstunek.

Jesień

niedz., 22 wrz 2024 – sob., 21 gru
2024

Jedna z czterech podstawowych pór roku w przyrodzie. Charakteryzuje się umiarkowanymi temperaturami powietrza z malejącą średnią dobową oraz (w przypadku Polski) stosunkowo dużym w skali roku opadem atmosferycznym. W świecie roślin i zwierząt jest to okres gromadzenia zapasów przed zimą.

Rośliny

Jesienią liście drzew zmieniają kolor, by w końcu opaść przed zimą, a najgrubsze części zielone roślin ulegają zdrewnieniu. Rośliny wieloletnie gromadzą substancje zapasowe w korzeniach, a jednoroczne usychają, starając się przedtem różnymi metodami doprowadzić do rozproszenia nasion.

Zwierzęta

Na przełomie lata i jesieni część zwierząt przenosi się do cieplejszych stref klimatycznych. Obserwować można przeloty ptaków, takich jak bociany, żurawie, kaczki.

Święta i obyczaje

Halloween

Zwyczaj odnoszący się do święta zmarłych, obchodzony w krajach anglosaskich w nocy z 31 października na 1 listopada. Pierwotnie wywodzi się z celtyckiego święta Samhain, jest świętem o przedchrześcijańskich korzeniach. Obecnie zwyczaj Halloween jest traktowany nie jako obrządek religijny, lecz jako zabawa i sposób na zarabianie pieniędzy. Halloween pod obecną postacią najbardziej rozpowszechnił się w krajach wysokorozwiniętych, gdzie organizuje się różnego rodzaju bale przebierańców, pokazy sztucznych ogni, parady postaci w wymyślnych kostiumach nawiązujących do symboliki śmierci. Przygotowuje się upiorne dekoracje w domach, sklepach i na ulicach.

Zaduszki

W krajach słowiańskich to czas wspomnienia bliskich zmarłych. 1 listopada obchodzone jest święto Wszystkich Świętych a 2 listopada jest Dzień Zaduszny, ludzie spotykają się przy grobach zmarłych, modlą się za swoich krewnych. Święto przybiera wymiar komercyjny a nie religijny, aspekty dekoracyjne dominują nad duchowymi.

Wykopki

Wykopki ziemniaka przypadają na początek jesieni, w ostatnich tygodniach września. Na polach kopie się spod ziemi ziemniaki metodą mechaniczną bądź ręcznie. W wiejskich społecznościach tradycyjnie jest to okazja do palenia wieczorem ogniska, śpiewów i pieczenia ziemniaków.

Grzybobranie

Największa różnorodność grzybów występuje jesienią. Jeśli wrzesień jest ciepły ze średnią ilością opadów, grzyby w lasach występują w dużych ilościach. Odbywają się konkursy na ilość zebranych grzybów, degustacje potraw i przetworów grzybowych oraz wekowanie i suszenie przed zimą.

Sprzątanie i palenie liści

W październiku i listopadzie wiele liści z gatunków drzew liściastych opada na ziemię, tworząc barwne kobierce w parkach, skwerach i lasach. W mniejszych skupiskach ludzkich liście są zgrabiane i palone w ogniskach przez mieszkańców. Niegdyś na wsi palono również uschłe łęty po ziemniakach, malinach, pomidorach.

W niektórych gminach oraz na terenach miejskich i zabytkowych palenie liści jest zabronione, a utylizacją liści zajmują się służby miejskie.

Gromadzenie zapasów

Jesień jest porą przygotowywania się przez ludzi i zwierzęta do zimy, kiedy okres wegetacyjny zamiera a temperatura powietrza znacznie spada. Przygotowywane są przetwory z roślin sezonowych, takich jak pomidory, jabłka, śliwki, winogrona, grzyby. Gromadzi się zapasy drewna opałowego, szyszek czy węgla.

Ola Kafar Zosia Raj

Wycieczka szkolna do Sejmu RP i Centrum Nauki Kopernika

Wczesnym rankiem trzeciego stycznia bieżącego roku klasy 5-8 wybrały się do Warszawy na wycieczkę szkolną. Podczas niej zwiedzaliśmy Centrum Nauki Mikołaja Kopernika i Sejm RP.

Na miejsce dojechaliśmy po godzinie dziewiątej. Pierwszym punktem zwiedzania było CNK. Na początku rozdzieliliśmy się na grupy i oglądaliśmy pierwsze ekspozycje. W centrum było dużo interesujących eksponatów oraz eksperymentów. Dodatkowo były też terraria zwierząt takich jak węże czy jaszczurki. Bardzo zaciekało mnie to miejsce i jestem pewna, że jeszcze nie raz je odwiedzę. Po krótkiej przerwie udaliśmy się do drugiego miejsca wycieczki, którym był Sejm. Po przejściu przez bardzo ważne sprawdzenie bagaży oraz zostawienie ich w szatni zostaliśmy zaprowadzeni przez panią przewodnik do pomieszczenia z makietą sejmu oraz okolicznych budynków.

Przewodniczka przekazała nam dużo informacji o tym miejscu i o jego historii. Następnie przeszliśmy na główną salę obrad, którą oglądaliśmy z łoża dla gości. Zatrzymaliśmy się tam i wysłuchaliśmy pani przewodnik, która opowiedziała nam, gdzie siedzi prezydent i marszałek oraz o odbudowaniu tego miejsca po II wojnie światowej. Oczywiście nie były to jedyne informacje i ciekawostki jakie poznaliśmy. Pani zadawała nam też trochę pytań, podczas których mogliśmy wykazać się naszą wiedzą o polityce. Potem przeszliśmy na korytarz z wieloma pomieszczeniami oraz ładnie ozdobionymi salami i dużą choinką. Do Łodzi wróciliśmy około godziny piętnastej. Oprócz zabawy połączonej z nauką w CNK mogliśmy też obejrzeć miejsce znane mi do tej pory tylko z telewizji, jakim jest sejm RP. Uważam, że ta wycieczka była bardzo wartościowa oraz wiele nas nauczyła. Wrażenia i zdobyta wiedza zostaną ze mną na długo.

Natalia Cieciura

SPEKTAKL „TRZEJ MUSZKIETEROWIE”

Klasy 5-8 wybrały się do Teatru V6 przy ul. Żeromskiego na spektakl pt. „Trzej Muszkieterowie”. Spektakl różnił się nie co od oryginalnej wersji powieści. Opowiadał o chłopaku, którego ojciec chciał, żeby został muszkietierem, ale on wolał wybrać miłość. W tym czasie król Francji umarł i każdy zastanawiał się co było przyczyną jego śmierci. Może morderstwo? W końcu dowiadujemy się całej prawdy. Spektakl uzupełniała trzymająca w napięciu muzyka oraz pasujące do nastroju i tematyki spektaklu oświetlenie, za które odpowiedzialny był Tomasz Filipiak.

Według mnie spektakl był intrygujący i wciągający. Nie mogłam się doczekać aż w końcu się dowiem kto był zamieszany w morderstwo na dworze. Nie spodziewałam się takiego zwrotu akcji na końcu sztuki.

Uważam, że warto wybrać się na to przedstawienie, ponieważ widać było, że aktorzy bardzo się postarali, aby opowiedzieć nam tę interesującą historię. Pomimo, że na widowni było trochę zimno to i tak bardzo mi się podobało i jestem zachwycona grą aktorską oraz scenografią.

Natalia Cieciora

🌸Dzień bajki klasy 4b🌸

W tym roku nasza klasa wylosowała „Calineczkę”. Osoby z naszej klasy po przebierały się różnie bo przebrane były za: chrabąszcza, kolorowego motyla, elfa, kreta, jaskółkę, myszkę, konika polnego, staruszkę, królewicza. Były także zabawne stroje, czyli chłopak przebrany za „Calineczkę” oraz zabawna ropucha. Na pomysł zaprezentowania bajki wpadła pani. Zaprezentowanie naszej bajki przez klasę przedstawiało czytanie tekstu przez dwie osoby, a poprzebierane postacie przedstawiały to, co w tekście na żywo. Dzień bajki był u nas odkąd pamiętam. Niestety nie wygraliśmy, ale jesteśmy z siebie dumni. 😊

Wika, Zuza 4b😊

Jakie młodzieżowe słowa znają nauczyciele?

Pani Dyrektor – Sigma
Pani Magda od angielskiego – Sigma, Git
Pani Dorota – Sigma, Slay
Pani Agnieszka – Sigma, Slay
Pani Ola – Sigma
Pan Tomek – Dzban
Pan Jacek – Sigma
Pan Darek – Sigma
Pan Marcin – Odklejka
Pani Karolina – rell, zrizzować
Pani Marta – Essa
Pani Marcelina – Essa
Pani Mariola – Lol
Pan Zbyszek – spoko
Pan od hiszpańskiego – Sigma
Pan Darek od polskiego – Sigma
Pani Magdalena – Siema
Pani Małgosia – Jesieniara
Pani Henia – Sigma

Wygrało słowo SIGMA!

Jeżeli zagłosowałaś/eś na SIGME to twoje słowo zajęło 1 Miejsce!

Maciek Kisielewski i Julian Działak

Paddington

Paddington – dzielnica w środkowym Londynie, położona na terenie gminy City of Westminster.

Miś Paddington wraz ze swoją rodziną Brownów postanawia wyruszyć w daleką podróż do Ameryki Południowej, a dokładniej do Peru, aby odwiedzić swoją ukochaną ciocię Lucy. Kanapka z marmoladą to bardzo ważna rzecz w świecie Paddingtona, nic więc dziwnego, że gdy zniknęła, miś zamierza przetrząsnąć cały dom, aby ją odnaleźć. Czy kanapka jest w ogrodzie? A może w kuchni? Miś Paddington jest ulubionym pomocnikiem pań Brown i Bird. Przyjaźni się z panem Gruberem, właścicielem antykwariatu na Portobello Road, a także przepada za wspólnymi zabawami z Jonatanem i Judy - dziećmi państwa Brown.

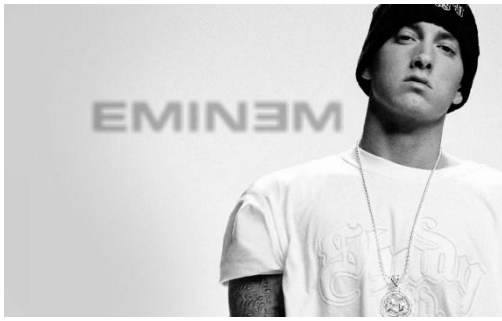
Pochodzący z Peru miś Paddington imię otrzymał od londyńskiej stacji metra, na której go znaleziono. Sześćdziesiąt siedem lat temu Michael Bond stworzył tę postać, zainspirowany maskotką, która leżała samotnie na półce jednego z londyńskich sklepów, a którą to podarował swojej żonie. Paddington podróżował z Peru do Londynu na gapę. Przy sobie miał jedynie walizkę ze słoikiem marmolady oraz sfatygowany, stary kapelusz.

Biorąc pod uwagę, że ta łagodna, niepozorna postać po raz pierwszy trafiła do naszych serc w 1958 r. jest to zdumiewające osiągnięcie. W październiku tego roku Paddington będzie miał 67 lat.

Miś zwany Paddington to już klasyka literatury dziecięcej. Opowieść autorstwa Michaela Bonda, wydana po raz pierwszy w 1958 roku.

Lila Adamus

EMINEM

Eminem, właściwie Marshall Bruce Mathers III, to amerykański raper, autor tekstów i producent muzyczny, uważany za jednego z najbardziej wpływowych artystów w historii hip-hopu. Jego historia jest pełna trudności, kontrowersji, ale także ogromnego talentu, który pozwolił mu osiągnąć światową sławę.

Dzieciństwo

Eminem urodził się 17 października 1972 roku w St. Joseph, Missouri. Dorastał w trudnych warunkach – jego rodzice, Marshall Bruce Mathers Jr. i Debbie Mathers, mieli bardzo burzliwy związek, a jego ojciec opuścił rodzinę, gdy Eminem miał zaledwie rok. Z tego powodu Eminem był wychowywany głównie przez matkę, z którą często zmieniali miejsca zamieszkania. Byli ubodzy i żyli w ciągłej niestabilności. Będąc białym chłopcem w afroamerykańskiej dzielnicy, od najmłodszych lat doświadczał przemocy ze strony rówieśników, którzy wyśmiewali go za jego wygląd i zainteresowanie muzyką rapową. Mimo trudnych warunków, od wczesnego wieku pasjonował się rapowaniem i pisał swoje pierwsze teksty już w wieku 14 lat. Zaczynał od występów w lokalnych bataliach freestyle'owych, gdzie zdobywał pierwsze doświadczenia sceniczne.

Początki kariery

Na początku swojej kariery zmagał się z trudnościami w zdobyciu uznania w hip-hopowej społeczności, która była wówczas zdominowana przez czarnoskórych artystów. Jako biały raper musiał udowodnić, że ma coś wyjątkowego do zaoferowania. Jego pierwsze wystąpienia miały miejsce w Detroit, gdzie zyskał reputację dzięki swoim umiejętnościom w freestyle'u. W 1996 roku wydał swoje pierwsze niezależne nagranie – *Infinite*, które nie odnosiło dużego sukcesu. Jednak to jego drugi album, *The SlimShady EP* (1997), zdobył większą uwagę, w tym także

menedżerów i producentów. Dzięki temu, w 1998 roku, Eminem trafił do wytwórni Dr. Dre, jednego z najwybitniejszych producentów w historii hipu. W 1999 r. wydał album The SlimShady LP, który okazał się przełomem w jego karierze. Płyta zdobyła ogromną popularność i była wielkim sukcesem komercyjnym. Pierwszy singiel "My Namels" stał się hitem, a sam album zdobył Grammy za najlepszy album rapowy. Styl Eminema, pełen kontrowersyjnych tekstów, ciętych ripost i czarnego humoru, szybko zyskał szerokie grono fanów, ale także wywołał sporo kontrowersji, zarówno w mediach, jak i wśród krytyków.

Kolejne sukcesy

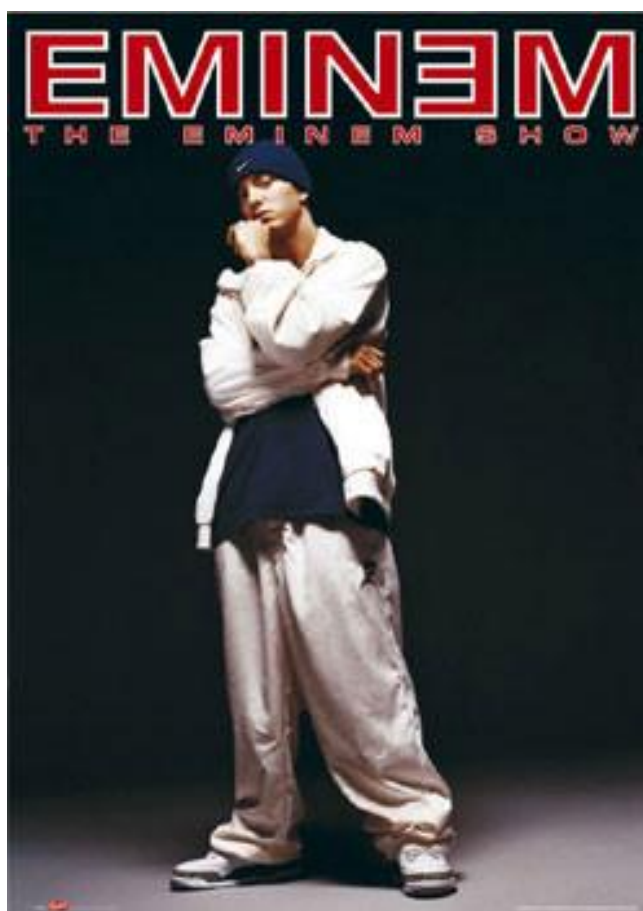
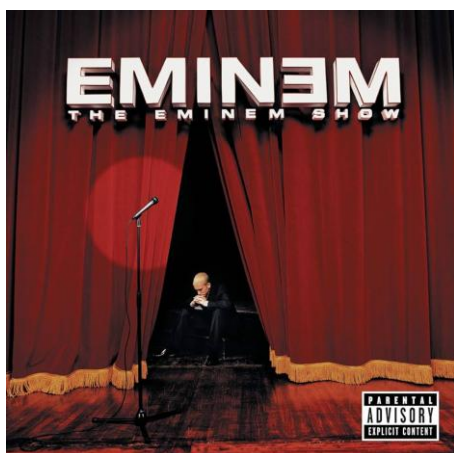
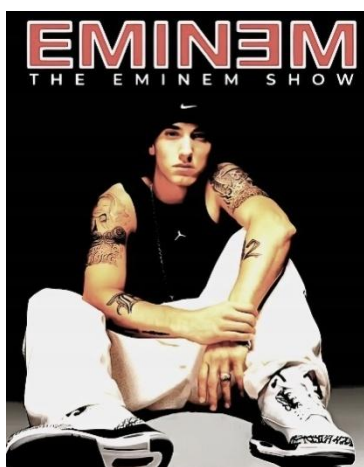
Eminem nie spoczął na laurach. W 2000 roku wydał album The Marshall Mathers LP, który stał się jednym z najlepiej sprzedających się albumów wszech czasów. Płyta zawierała takie hity jak "Stan", "The Real SlimShady" czy "The Way I Am". Jego kontrowersyjny wizerunek, wyśmiewanie sławnych osób, jak również tematyka dotycząca jego życia prywatnego i relacji rodzinnych, wzbudzały zarówno podziw, jak i krytykę. Niemniej jednak, album zdobył kolejne Grammy i potwierdził status Eminema jako jednej z największych gwiazd rapu. W kolejnych latach Eminem kontynuował swoją karierę, wydając takie albumy jak The Eminem Show (2002), Encore (2004) i Relapse (2009), które również zdobyły ogromny sukces komercyjny i były wysoko oceniane przez krytyków.

Problemy osobiste i powrót na szczyt

W 2007 roku Eminem przeżywał trudny okres w swoim życiu. Zmagał się z uzależnieniem od leków przeciwbólowych, co doprowadziło go do poważnych problemów zdrowotnych. Na szczęście, po długiej rehabilitacji, powrócił do muzyki z albumem Recovery (2010), który okazał się wielkim sukcesem i został uznany za jeden z najlepszych w jego karierze. Zawierał on takie utwory jak "Not Afraid" czy "Love The Way You Lie" (z Rihanną), które stały się hitami. Eminem kontynuował swoją działalność artystyczną, wydając kolejne albumy, takie jak The Marshall Mathers LP 2 (2013), Revival (2017) i Kamikaze (2018), który był reakcją na negatywną krytykę jego poprzednich prac. Albumy te potwierdziły, że mimo upływu lat Eminem wciąż jest jednym z najważniejszych i najbardziej wpływowych artystów w branży muzycznej.

Eminem nie tylko zmienił oblicze hip-hopu, ale stał się symbolem kultury młodzieżowej lat 2000-2010. Jego technika rapowania, bogaty słownik i zdolność do tworzenia kontrowersyjnych, ale zarazem przemyślanych tekstów, zyskały mu szacunek zarówno wśród fanów, jak i artystów. Przez lata zdobył wiele nagród, w tym 15 nagród Grammy, a także wyróżnienia za całokształt twórczości. Choć nie brakowało kontrowersji, zarówno z powodu jego tekstów, jak i publicznych kłopotów osobistych, Eminem na stałe wpisał się w historię muzyki i popkultury, stając się jednym z najważniejszych przedstawicieli rapu w historii. Jego życie i twórczość to nie tylko historia sukcesu, ale również droga przez liczne trudności, które uczyniły go postacią zarówno kontrowersyjną, jak i niezwykle wpływową.

Julian Działak, Zosia Wurch, Tosia Starzyńska

Co to K-pop?

K-pop to połączenie zarówno śpiewu, jak i rapu oraz przywiązanie dużej wagi do warstwy wizualnej występu oraz efektów scenicznych. K-pop to nie tylko muzyka; stał się subkulturą, która jest popularna wśród młodzieży całego świata. Dzięki internetowi i dostępności treści cyfrowych zyskał szeroką publiczność.

Kto stworzył K-pop?

Za koreańskimi idolami stoją głównie trzy wielkie wytwórnie: SM Entertainment, YG Entertainment oraz JYP Entertainment. To właśnie ta Wielka Trójka decyduje o tym, kto zaistnieje na K-popowej scenie, bo zapoczątkowany przez nich w latach 90. kanon tworzenia gwiazd funkcjonuje do dziś.

Ilu jest fanów k-popu na świecie w 2024 roku? K-pop Fans in 2024: Global Popularity and Statistics Szacuje się, że w 2024 r. globalna baza fanów K-popu przekroczy 150 milionów osób. Ta imponująca liczba odzwierciedla powszechną atrakcyjność gatunku i oddane wysiłki społeczności fanów na całym świecie

Jak K-pop stał się popularny?

Artyści połączyli tradycyjne koreańskie elementy z globalnymi trendami muzycznymi, takimi jak amerykański hip-hop, który znalazł oddźwięk wśród międzynarodowej publiczności. Ponadto, wraz z postępem ery cyfrowej, K-pop szczególnie wykorzystał siłę mediów społecznościowych i społeczności internetowych.

Jaki jest najpopularniejszy zespół K-pop?

Niekwestionowanym liderem K-Popu na Spotify jest zespół BTS. W 2019 roku stał się pierwszym zespołem z Azji, którego utwory na Spotify miały ponad 5 miliardów odtworzeń. Od lutego 2020 r. piosenki BTS zostały odsłuchane ponad 8 miliardów razy.

Babymonster

Blackpink

Ola Talko

Fortnite

Battle Royale – komputerowa gra

wielosobowa z trybem rozgrywki battleroyale, opracowana przez Epic Games i wydana przez to samo przedsiębiorstwo 26 września 2017 na platformach Windows, PlayStation 4 i Xbox One, w 2018 roku na iOS-a, Nintendo Switcha i Androida. W 2020 wydano wersje na konsole Xbox Series i PlayStation 5. Gra jest dostępna za pośrednictwem platformy dystrybucji cyfrowej w modelu free-to-play. Fortnite Battle Royale jest pochodną gry komputerowej Fortnite: Save the World – gry survivalowej z możliwością tworzenia różnych struktur.

Rozgrywka

Podobnie jak inne gry z gatunku battleroyale, Fortnite Battle Royale umiejscawia graczy w wielkiej bitwie na rozległej mapie – pojedynczo lub w grupach od dwóch do czterech osób. Ich zadaniem jest eliminowanie lub unikanie przeciwników, do momentu w którym na mapie pozostanie tylko jeden zwycięzca (lub grupa). Gra zmusza do interakcji, stopniowo zmniejszając dostępną dla grających „bezpieczną” strefę, wyjście poza którą może doprowadzić do utraty zdrowia i śmierci postaci. Aby uzyskać przewagę nad przeciwnikami, należy szukać broni i przedmiotów rozproszonych na mapie. Fortnite Battle Royale zapożyczył od swojego poprzednika możliwość budowania struktur – gracze mogą niszczyć różne obiekty i budynki, a następnie wykorzystywać uzyskane materiały do konstrukcji nowych. Twórcy umożliwili w ograniczonym stopniu rozgrywkę międzyplatformową.

Produkcja i wydanie Pierwsza wzmianka o grze została przedstawiona przez Epic Games w 2011 roku. Gra, którą oparto na silniku Unreal Engine miała być kombinacją Minecrafta i Left 4 Dead. Pomysł na tryb bałtę powstał po wydaniu gry Player Unknown's Battlegrounds, która osiągnęła w 2017 roku dużą popularność, Widząc szybki wzrost liczby graczy i komercyjny sukces gry, Epic Games pierwotnie wydał grę jako część płatnej gry Fortnite, po czym zmienił wersję na model free-to-play finansowany przez mikropłatności, umożliwiając graczom kupowanie

lub zarabianie na elementach kosmetycznych do personalizacji swoich postaci, a także ukończenie wyzwań, aby zdobyć dodatkowe nagrody. Do tego celu wykorzystywana jest wirtualna waluta zwana v-dolcami. Gra stopniowo ewoluuje, sukcesywnie otrzymując nową zawartość w formie sezonów – okresów trwających ok. 10 tygodni. W maju 2020 poinformowano, że gra ukaże się na platformach PlayStation 5 oraz Xbox Series X wraz z premierą tych konsol.

Franek Kędzierski, Julian Działak, Bruno Pluciński

Przepis na pyszny barszcz ukraiński

Składniki:

300 g mięsa wieprzowego, np.
łopatki

2 nieduże marchewki

1 korzeń pietruszki

kawałek selera

kawałek pora, około 10 cm

3 spore ząbki czosnku

1,3 l wody

3 ziemniaki

3 łyżki przecieru pomidorowego

200 g startych ugotowanych
buraków

1 puszka fasoli jasnej, bez
zalewy

2 łyżki soku z cytryny

2 łyżki oleju roślinnego

5 ziaren ziela angielskiego

4 liście laurowe

sól, pieprz

Krok 1:

Wszystkie warzywa oprócz ziemniaków pokrój w drobną kostkę. Z pewnością możesz je zetrzeć na tarce nic się nie stanie, zależy od twoich osobistych preferencji. Następnie pokrojone warzywa odstaw na chwilę na bok.

Krok 2:

Wieprzowinę pokrój w kostkę, jak do gulaszu, dopraw solą i pieprzem. Podsmaż na oleju roślinnym z dodatkiem ziela angielskiego i liścia laurowego, mięso nabierze dodatkowego aromatu. Smaż tak długo, aż z mięsa uwolnią się soki, czyli około 10-15 minut. Następnie dodaj warzywa pokrojone w kostkę: marchew, pietruszkę, seler, por oraz posiekany czosnek. Smaż dodatkowe 5-7 minut na średnim ogniu.

Krok 3:

Następnie dodaj ziemniaki, ja niewątpliwie lubię gdy kostka jest większa, bardziej „rustykalna” 😊 Wlej wodę, dodaj sól i pieprz. Pamiętaj aby doprawiać potrawę praktycznie na każdym kroku, łatwiej będzie wykończyć jej smak. Po około 20 minutach gotowania, kiedy ziemniaki zmiękną dodaj ugotowane starte buraczki oraz sok z cytryny (sprawia on, że buraki nie tracą swojego pięknego koloru).

Krok 4:

Na zakończenie dodaj przecier pomidorowy, nie koncentrat, (choć koncentratu też można użyć, ale w mniejszej ilości) oraz fasolę bez zalewy. Zupę potrzymaj jeszcze na minimalnej mocy palnika przez 10 minut.

Przepis krok po kroku poprowadzi Was przez każdy etap przygotowania tej zupy.

SMACZNEGO!!!

Ola Talko

Pyszny zimowy deser : 🍰 😊 🍪

1 Czekolada na gorąco z chili i cynamonem

Składniki : ☆

- ☆ 125 ml mleka
- ☆ 2,5 łyżki śmietanki 30 %
- ☆ łyżka cukru
- ☆ Duża szczypta mielonego chili
- ☆ Duża szczypta mielonego cynamonu
- ☆ 25g gorzkiej kub deserowej czekolady

Przepis: ❤️

- 1 ❤️ Do garnka wlać mleko oraz śmietankę
- 2 ❤️ następnie dodać cukier oraz przyprawy
- 3 ❤️ podgrzewać ciągle mieszając ,do czasu ,aż cukier się rozpuści, a mleko zagotuje
- 4 ❤️ połamaną czekoladę dodać do gorącego płynu i podgrzewać , mieszając , aż się rozpuści
- 5 ❤️ gotować na małym ogniu do momentu , gdy czekolada będzie jednolita i kremowa
- 6 ❤️ przed podaniem można udekorować bitą śmietaną i posypać przyprawami
- 7 ❤️ Gotowe , smacznego 😊

Wiktoria Trzaska ❤️ ☆ ❤️